

Beschrijvingen aanvullende
serie gemeentewapens,
en
verkeerde inleiding Leland serie
VI

N.V. WED. J. AHREND & ZOON

No. 9198

~~Beschrijvingen van de gemeentewapens is~~
de Aanvullende serie.

Cadiet en Keer. (L.) In groen een berg van zilver.
Dus het boekje van Sirkema ontleent we, dat dit geen
officieel gemeentewapen is, maar een op 15 september 1879
bestedigd heerlijkheids wapen, ~~was~~ ^{al} echter door de gemeente
wordt gevoerd.

Duiveland (Z.) In zwart een inhoeking van zilver
van drie en een half stuk, over de volle schildbreedte
uitgaande van de linker schildrand; een schildhoofd
van goud, beladen met drie ruiten van blauw. Schild
gedekt met een driebladige kroon van goud met twee
parelpunten. Verleend 19 februari 1962. (Het uitbreiden
van het schildhoofd, dat vroeger van blauw was met gouden
ruiten, is dit wapen gelijk aan dat van de opgehoven gemeente
Corterland, zie Keunse serie nr. 99.)

Hemelmer Oldeferd. (F.) Doorsnedes is drieën van
groen, blauw en zwart; over alles heen een hartschild,
doorsnedes van goud en rood. Schild gedekt met een
driebladige kroon van goud met twee punten, waaraan
drie paarden. Verleend 26 november 1964. Het hoofd-
schild is identiek gebleven aan het, tot dan, sinds ^{maart} 25 ~~10~~ 10, 18
officieel gevoerde en vals geblakocenerde wapen; het hartschild

is, zoals het wapen in 1719 werd gevoerd. Zie Friese series,
~~Houten~~ nr. 17.

Houten. (U.) Gedeeld; I gedwarsbaakt van zes
stukken van vair en rood; II in rood drie dwars-
balus van zilver. Schild gedekt met een driela-
dige kroon van goud met twee parelprunten. Ver-
leend W september 1962. Dit is een ~~combinatie~~^c
van de vroegere wapens van Houten en het als ge-
meente opgeheven Schalkwijk. (Utrechtse series 17 en 40)

Leimuiden (ZH.) In zilver negen punten van rood,
~~geplaatst 5 en 4~~ ^{aan een gesloten} geplaatst 5 en 4.
Schild gedekt met een ~~driela-~~^{vijf}bladige kroon van
goud ~~met twee parelprunten~~. Verleend (?)

Dit wapen werd reeds door v.d. Laars
40 afgebeeld, hoewel het officieel de negen punten
van goud is een blaauw veld verloonde. Omgevend,

Mheer (L.) Gevierendeeld: I in rood drie lopin-
de zwanen van zilver (van Mere); II in goud drie
palen van blaauw en een kwartierhoofd van rood,
beladen met een ster van goud (van Liebeek);
III in rood een schildje van zilver, waaraan een
negenschelpen van goud, noomsgevijs geplaatst 4,
2, 2, 1 (van Imstenraedt); IV in zilver een hengsel
van zwart, de uiteinden gevormd door driedubbele

pijlpunten (von ~~de~~ Loh); over alles heen een hartschild,
gevierendeeld: I en IV in zwart en leeuw van goud,
getongd en genageld van rood; II en III in zilver en
dubbelslantige leeuw van rood, ~~getongd~~ gekromd,
getongd en genageld van goud. Dit hartschild,
dat de wapens van Brabant en Limburg bevat, was
het blauw van de Gravenvoeren (België) waartoe
Mheer oudtijds heeft behoord. Het wapen is niet
officieel bevestigd.

Middenschoouwen (Z.) Gevierendeeld: I in rood
een drief van zilver; II in zilver en golvende
dwarsbalk van blauw; III # in blauw en golvende
dwarsbalk van zilver; IV doorsneden in
drieën van groen, goud en rood. Schild ge-
dekt met een driebladige krom van goud met
twee parelpunten. Verleend 12 februari 1962.
In dit wapen zijn de wapens van de opgehoven
gemeenten Duivendijke, Elkerzee, Ellemet en
Kerkwerpe, ~~verwerkt~~ zij het vereenvoudigd, ver-
werkt. (Zie Leunwe series 19, 20, 21 en 40.)

Noordoostpolder (ov.) Gevierendeeld: I in blauw
een lilië van zilver; II in goud een leeuw ^{van} ~~met~~
zwart met drie kantelen, gevoegd van zilver en
verlicht met twee vensters van het veld; III is

goud vijf schuin balken van rood; IV is blauw een penning van zilver, gestempeld met een dubbel-lijning knop kruis van zwart, in de vier hoeken vergeeld van elkens drie schijffjes van zwart, geplaatst in een aansluitende driehoek. Schild gedekt met een driebladige kroon van goud met twee parelpunten. Verleend 16 juli 1963. Het eerste kwartier bevat het wapen van dr. ir. C. Lely, de grote man van de Zuiderzeewerken; het tweede en derde herinneren aan de Reerschappij van de graven van Ruine in dit gebied en het vierde doelt op de eigen mant die deze graven op Schokland lieten slaan.

Opmeer (NH). Gevierendeeld: I en IV in zilver een leeuw van rood; II en III is blauw een donre boom van goud. Schild gedekt met een driebladige kroon van goud met twee parelpunten, en aan weerszijden vastgehouden door een leeuw van goud. Verleend 7 augustus 1961. - In de beschrijving wordt er geen melding van gemaakt dat het geheel op een voetstuk is geplaatst. Door de samenvoeging van Opmeer met Spanbroek is dit nieuwe wapen gecreëerd, waarin we de beide vroegere wapens terugvinden. (Zie Noordh. series, ^{nr 1} ~~74~~ 74 en 80.)

Hollandse

4
4
4
4
4
Schayk, (NB.) ~~Links~~ Geschuind van goud en blauw
door een linkerschuimbalk van zilver; het goud
beladen met een raaf van zwart, staande op een
takje van hetzelfde; de ~~schuimbalk~~ schuimbalk beladen met
drie Latijnse letters R van zwart. Schild gedekt
met een dribladige kroon van goud met twee parel-
punten. Verleend 5 oktober 1959. In dit wapen vinden
we terug: het oude wapen van Schayk en dat van de
1 juli 1942 opgeheven gemeente Reek. (Zie Noord-Nederlandsche
series nos. 118 en 109.)

Sint-Geertruid. ^(L) In rood een schuin links geplaatste
kromstaf waartegen drie muizen achter elkaar opklim-
men, alles van goud; in de schildvoet vergezeld van
een vuurstenen bijl van zilver. Schild gedekt met
een dribladige kroon van goud met twee parelpunten.
Verleend 11 februari 1964. In dit wapen is eindelijk
eens gebroeders met het ten voeten uit afbeelden van een
beschermheilige, maar is van de H. Geertruid van
Nijvel alleen haar attriboot als symbool opgenomen,
hetgeen heraldisch verre verkiest is boven het eerst-
genoemde. De vuurstenen bijl (een v.g. vuurbijl) duidt
op ~~pre~~ historische vondsten. Van dit weinig heraldische
voorwerp stond ons alleen een schetsje van de heer
Sierkema ter beschikking, dat hier ietwat gestyleerd

is overgenomen.

Terschelling. ^(Fr) In zilver een ~~geplante~~ ^{gebladerde} boom van groen, geplant op een grond van hetzelfde, bevrucht van goud en vergezeld rechts van een leeuw van rood, links van een draak van blauw, welke beide de stam van de boom met hun ~~beide~~ klauwen anklennen. Schild gedekt met een drievleedige kroon van goud met twee parel punten. Verleend 27 september 1963. Dit is een verbetering van het oude wapen (zie Friis series nr. 35) met gebruik ^{making} van de Terschellingse vlaggekleuren.

Westerschouwen (Z) Geverindield: I is rood, bezaaid met staande blokjes van goud, een leeuw van hetzelfde; II is zilver en bevrucht van zwart; III in blauw drie brakkenkoppes van goud, geplaatst 2 an 1; IV in zwart een gesp van goud en een ~~kwartier~~ kwartierhoofd van rood, beladen met drie ruiten van zilver; over alles heen een hart-schild van goud, beladen met een leeuw van rood, halsband op zijn schouder een schildje van goud, beladen met een nestpakhig kad van rood. Schild gedekt met een drievleedige kroon van goud met twee parel punten. Verleend 19 augustus 1963.

In de genoemde volgorde stellen de kwartieren en het

Hartschild de wapens voor waar de tot een gemeente
samen gevoegd, dus thans opgeleverd gemeenten Renaissance,
Burgh, Serooskerke, Noordwelle en Kaarnstede, in welke
laatste plaats het gemeente bestuur zetelt, wat is de planting
van dit wapen als hartschild, tot in tekening komt.
(Zie Kenners series nos. 66, 12, 74, 54, en 28.)

Nieuwe en sterk bekoorde inleiding bij de 6de
Leeuwse wapenserie:

Hoewel het in deze uitgave allereerst gaat om de
gemeentewapens als zodanig, leek het ons toch ook wel
op z'n plaats om een serie te geven, waarin de schild-
vorm meer geaccentueerd wordt. Nr. 77 is een varia-
tie op ^{de} vroeg-gotische schildvorm, nr. 74 vertegenwoordigt
het zg. kenschild uit het eind van de 14^e eeuw. Laat-gotisch
en overgaand naar de vroeg-renaissance zijn de nrs. 71 en 73.
Een cartouche schild geeft nr. 78 te zien, terwijl de nrs.
68, 69, 70, 72, en 76 diverse renaissance variaties zijn.
(15^e - 16^e eeuw). De 17^e en 18^e eeuw brachten barok (nr.
75) en rococo (nr. 79.) De voor de heraldiek zo specifieke
duidelijkheid werd hier overwoekerd door een ornamentale
overladenheid. Een zeker plastisch effect is bij deze schild-
vormen gebruikelijk en zelfs gewent, en wordt bereikt door
met de vorm mee te werken, lichte schaduw-effecten-
accenten te plaatsen enz.

Nu de beschrijvingen:

68. Rilland-Bath. (enz.)

(De twee eerste voetnoten dienen dus te
vervallen; ³) wordt dus ¹) of ²).

